

FAKULTETA ZA
UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE
V NOVI GORICI
SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

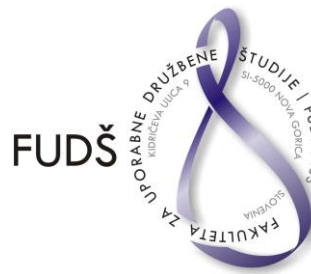
»Družba znanja«

SLOVENSKI UTRIP

Raziskava javnega mnenja

JANUAR 2013

FAKULTETA ZA
UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE
V NOVI GORICI
SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

Čas izvedbe: 21. – 24. januar 2013

Populacija:
Polnoletni prebivalci RS

Okvir vzorčenja:
Telefonski imenik

Metoda izvedbe:
Telefonska anketa

*Realizirani vzorec (n):*915

Stopnja odgovorov: 12,8%

Reprezentativnost:
Zagotovljena prek slučajnega vzorčenja
(obtežitev po spolu, starosti, stopnji izobrazbe in velikosti naselja)

Vira podatkov za obtežitev:

SURS, Popis 2002

Kazalo

1	POVZETEK	4
2	METODOLOŠKI UVOD	4
3	PREGLED REZULTATOV	5
3.1	Demografska statistika	5
3.2	Vsebinska analiza.....	7
3.2.1	Družba znanja	7
3.2.2	Aktualna politična situacija.....	12
3.2.3	Družba znanja - medletna primerjava	19
3.2.4	Podpora vladi - medletna primerjava.....	25
3.2.5	Podpora političnim strankam - medletna primerjava	26
4	PRILOGA.....	27

1 POVZETEK

Osrednja tema tokratne meritve je bil odnos prebivalcev Slovenije do znanja, njihova pripravljenost za različne oblike izobraževanja, motivi, ki k temu vodijo, in ovire, ki se ob tem pojavljajo. Izognili pa se nismo niti aktualnim političnim temam, tako da ugotavljamo strankarske preference, strinjanje z objektivnostjo poročila Komisije za preprečevanje korupcije, mnenja glede boljših rešitev za Slovenijo v primeru padca vlade.

2 METODOLOŠKI UVOD

Pričujoča raziskava je kvantitativnega tipa, zbiranje podatkov zanjo pa temelji na telefonskem anketiranju prek GSM (večji del vzorca) in stacionarnih telefonov (manjši del vzorca), ki je avtomatizirano po načelih CATI (Computer Aided Telephone Interviews). Intervjuje prek telefona izvajajo usposobljeni anketarji. Po dogovoru med naročnikom in izvajalcem je razvit vprašalnik, ki vključuje izključno zaprta vprašanja, to je vprašanja, pri katerih so vsi možni odgovori predvideni vnaprej.

Vzorčna baza je izbrana po metodi slučajnega vzorčenja iz elektronske različice telefonskega imenika.

Zaradi nesorazmerij med strukturo telefonskih naročnikov in strukturo realiziranega vzorca na eni strani ter dejansko strukturo slovenske populacije na drugi strani, je realizirani vzorec naknadno poststratificiran oziroma obtežen po metodi »grabljenja« (*raking*), tako da se zagotovi usklajenost demografske strukture vzorca po spolu, starosti, stopnji izobrazbe i velikosti naselja glede na Popis prebivalstva iz leta 2002. Teža posamičnih enot (anketirancev), ki po tej metodi presega ocenjeno mejno vrednost se zmanjša. Vsi rezultati, predstavljeni v poročilu, tako pri demografskih kot pri vsebinskih statistikah, so že izraz obtežitve po opisani metodi.

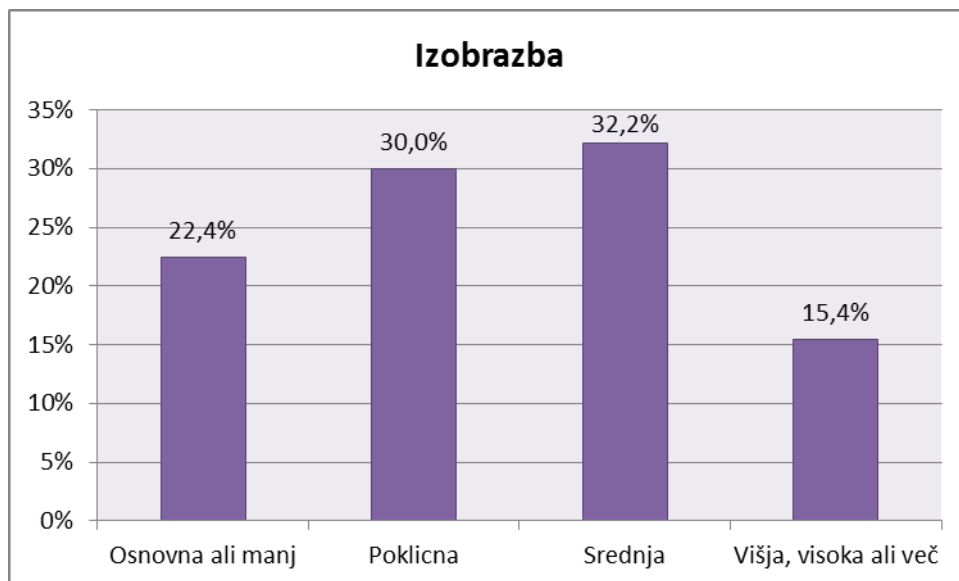
Vzorec je konstruiran tako, da ga lahko jemljemo kot reprezentativnega za celotno proučevano populacijo in omogoča statistično zanesljivo sklepanje na tej podlagi.

3 PREGLED REZULTATOV

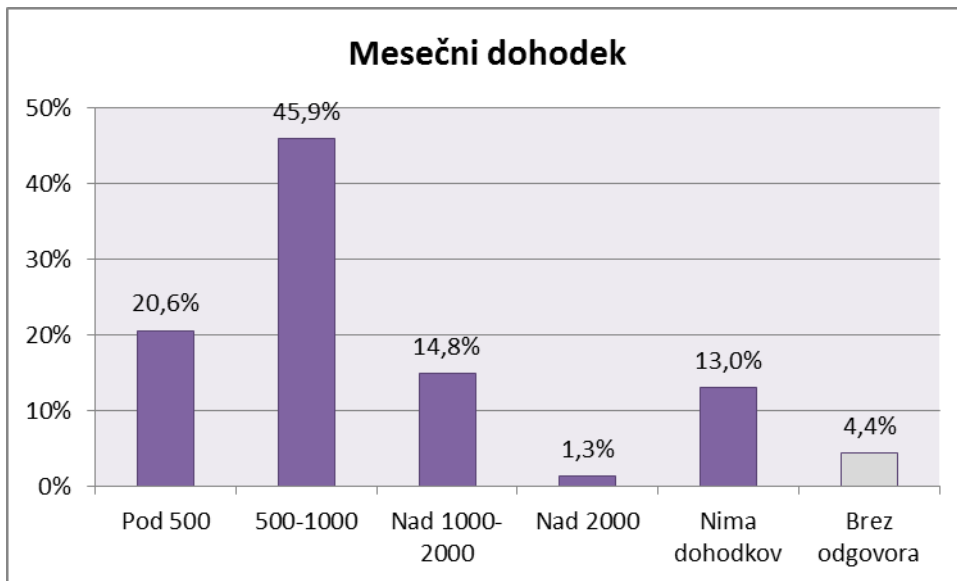
3.1 Demografska statistika

V raziskavi je sodelovalo 915 anketirancev. Od tega 461 žensk, kar predstavlja 50,4% celotnega vzorca.

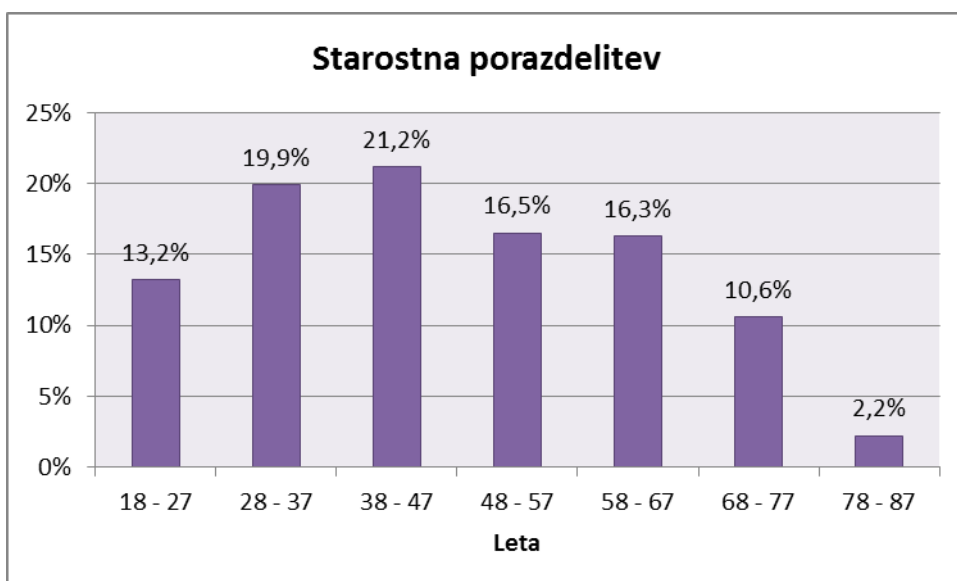
Med vprašanimi je največ takih s srednjo izobrazbo (32,2%), sledijo posamezniki s poklicno izobrazbo (30%) in osnovno izobrazbo ali manj (22,4%).

Skoraj polovica sodelujoči v raziskavi ima dohodek med 500 in 1000 € (45,9%), 20,6% pa ima manj kot 500 €, 13% anketirancev nima lastnega dohodka.

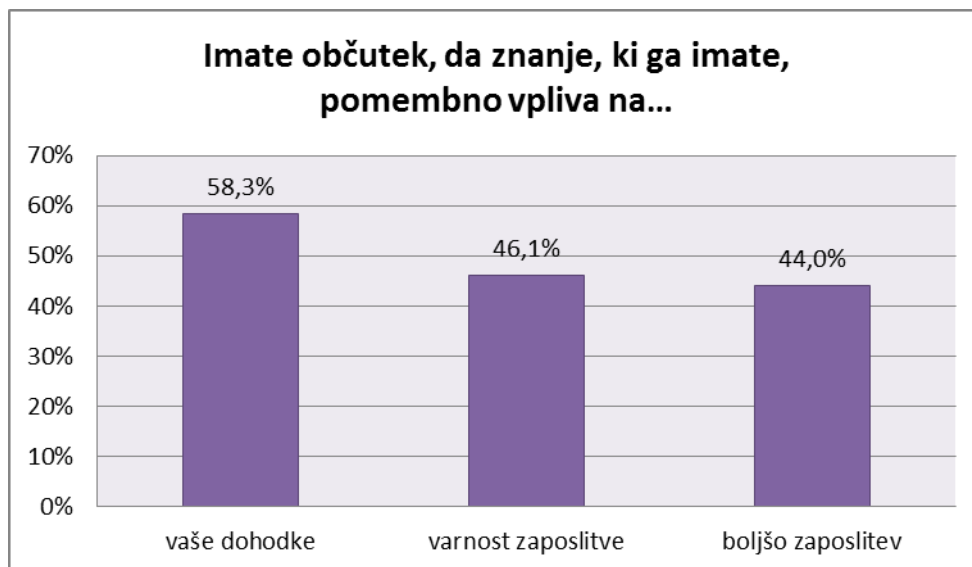
Po starosti se največ anketirancev nahaja v kategoriji med 38 in 47 let. Povprečna starost znaša 46,9 let s standardnim odklonom 16,4 let. Najmlajši anketiranec je bil star 18, najstarejši pa 87 let.

3.2 Vsebinska analiza

3.2.1 Družba znanja

»Imate občutek, da znanje, ki ga imate, pomembno vpliva na...«

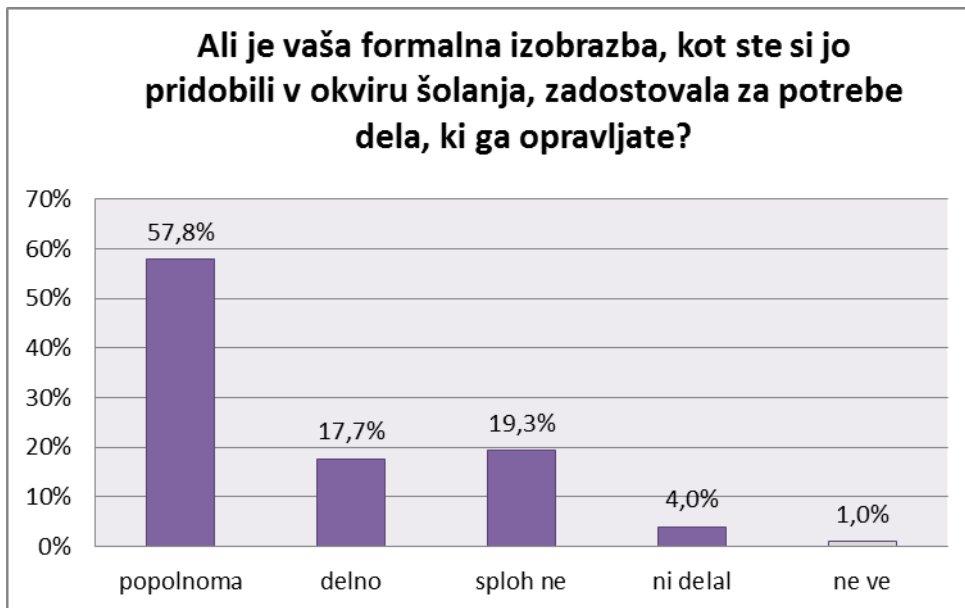

Večina (58,3%) vprašanih meni, da njihovo znanje pomembno vpliva na njihove dohodke. V to so v večji meri prepričani moški, tisti v srednjih letih, najvišje izobraženi, prebivalci tako manjših vasi kot mest in urbanih področij ter tisti z najvišjimi dohodki.

Znatno manj (46,1%) vprašanih meni, da njihovo znanje pomembno vpliva na varnost njihove zaposlitve. Tako menijo predvsem moški, tisti v srednjih letih, najvišje izobraženi in tisti z najvišjimi dohodki.

Najmanj (44,0%) pa je takih, ki menijo, da njihovo znanje pomembno vpliva na njihove možnosti za boljšo zaposlitev. Takšno stališče imajo predvsem moški, mladi do 37 let, najvišje izobraženi, prebivalci urbanih področij, ter tisti z najvišjimi dohodki.

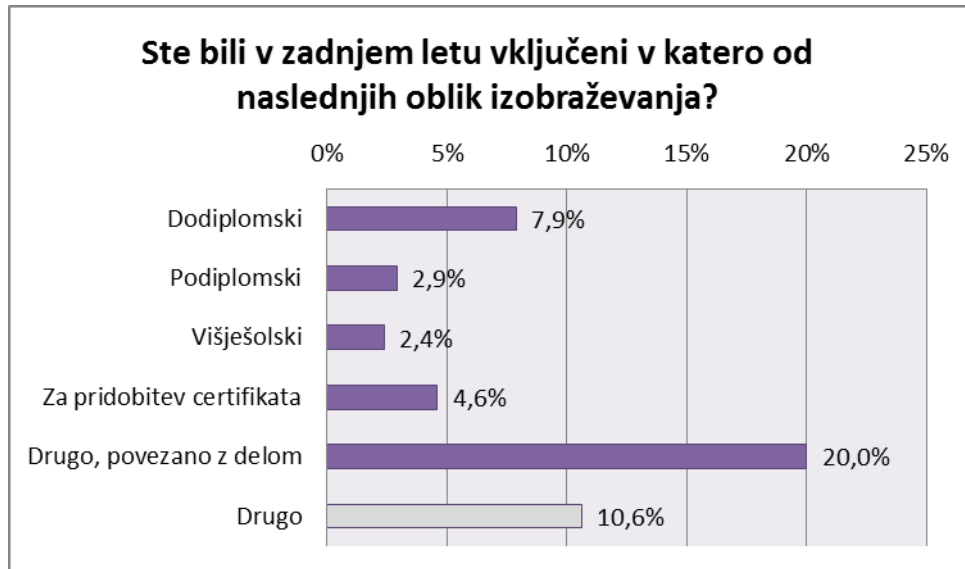
"Ali je vaša formalna izobrazba, kot ste si jo pridobili v okviru šolanja, zadostovala za potrebe dela, ki ga opravljate (oziroma dela, ki ste ga nazadnje opravljali)? Vam je zadostovala..."

Večinam (57,8%) vprašanih meni, da njihova formalna izobrazba popolnoma zadostuje za potrebe dela, ki ga opravljajo. Tako menijo predvsem starejši, poklicno izobraženi, prebivalci tako manjših vasi kot ruralnih področij ter tisti z najvišjimi dohodki.

Da formalna izobrazba sploh ne zadostuje za potrebe dela, meni slaba petina (19,3%) anketirancev, med njimi pa je največ mladih do 27 let, tistih, ki nimajo dohodka in tistih z osnovno izobrazbo.

"Ste bili v zadnjem letu vključeni v katero od naslednjih oblik izobraževanja?"

V dodiplomski visokošolski študij je (bilo) vključenih 7,9% vprašanih, starih do 37 let, brez dohodkov ali z dohodki nižjimi od 500€.

V podiplomski študij je bilo vključenih 2,9% vprašanih.

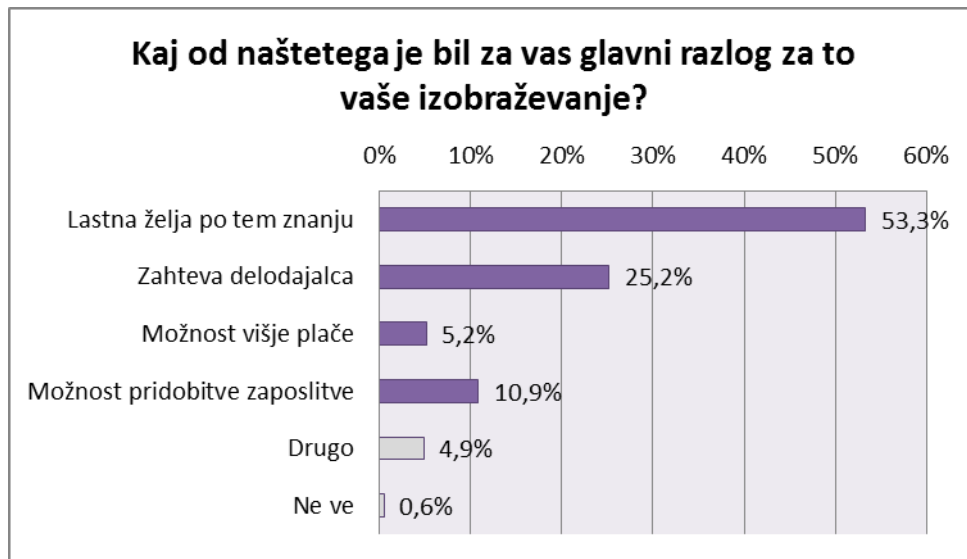
V višješolski študij je bilo vključenih 2,4% vprašanih in sicer starih do 37 let.

V usposabljanje za pridobitev certifikata o poklicni kvalifikaciji je bilo vključenih 4,6% vprašanih, ti pa se ne razlikujejo bistveno glede starosti, izobrazbe in tipa kraja bivanja. Vseeno pa je med njimi nekoliko več moških in ni tistih s prihodki nad 2000 €.

V dopolnilno izobraževanje, povezano z delom, ki ga opravljajo, je bilo vključenih 20,0% vprašanih. Vanj so bili vključeni predvsem mladi in tisti v srednjih letih, s srednjo šolo ali več ter tisti s srednje visokimi in visokimi dohodki.

V drugo dopolnilno izobraževanje je bilo vključenih 10,6% vprašanih, predvsem tistih s srednjo šolo ali več ter tistih z višjimi dohodki ali brez dohodkov.

"Kaj od naštetega je bil za vas glavni razlog za to vaše izobraževanje?"

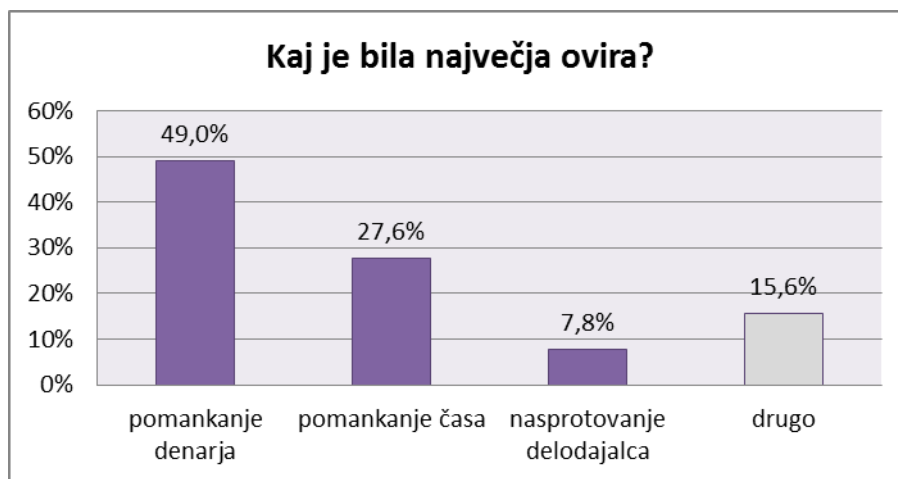

Glavni razlog za izobraževanje predstavlja lastna želja po znanju (53,3%) med njimi pa je nekoliko več žensk in tistih z dohodkom nad 2000 €. Sledi ji zahteva delodajalca (25,2%) in možnost pridobitve zaposlitve (10,9%). Predvsem moški, mladi in tisti z osnovnošolsko izobrazbo se izobražujejo, da bi imeli večje možnosti za pridobitev zaposlitve.

"Ste se kdaj želeli dodatno izobraževati, pa ste pri tem naleteli na ovire?"

Tretjina vprašanih je pri svoji želji po dodatnem izobraževanju naletela na ovire. Na ovire pri dodatnem izobraževanju so pogosteje naletele ženske, anketiranci z osnovnošolsko izobrazbo, tisti brez ali z zelo malo dohodka in tisti v srednjih letih ter starejši od 78 let.

"Kaj je bilo največja ovira?"

Največjo oviro pri dodatnem izobraževanju predstavlja pomanjkanje denarja (49,0%), sledi mu pomanjkanje časa (27,6%).

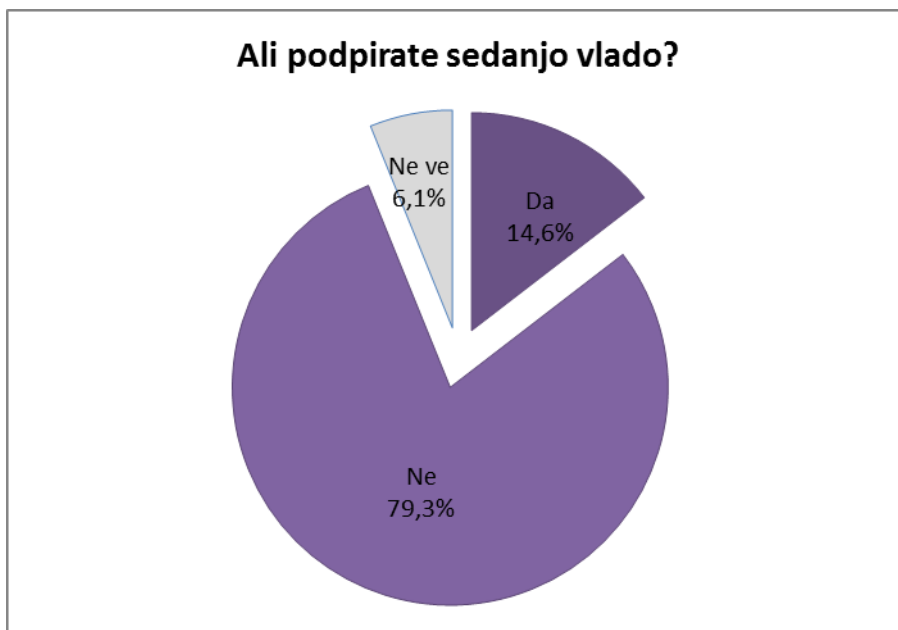
S pomanjkanjem denarja se soočajo predvsem srednješolsko izobraženi, ženske in (seveda) tisti brez dohodkov.

S pomanjkanjem časa pa se soočajo predvsem prebivalci manjših naselij oz. ruralnih področij.

Nasprotovanje delodajalca je nekoliko pogosteje ovira za moške in za anketirance v srednjih letih.

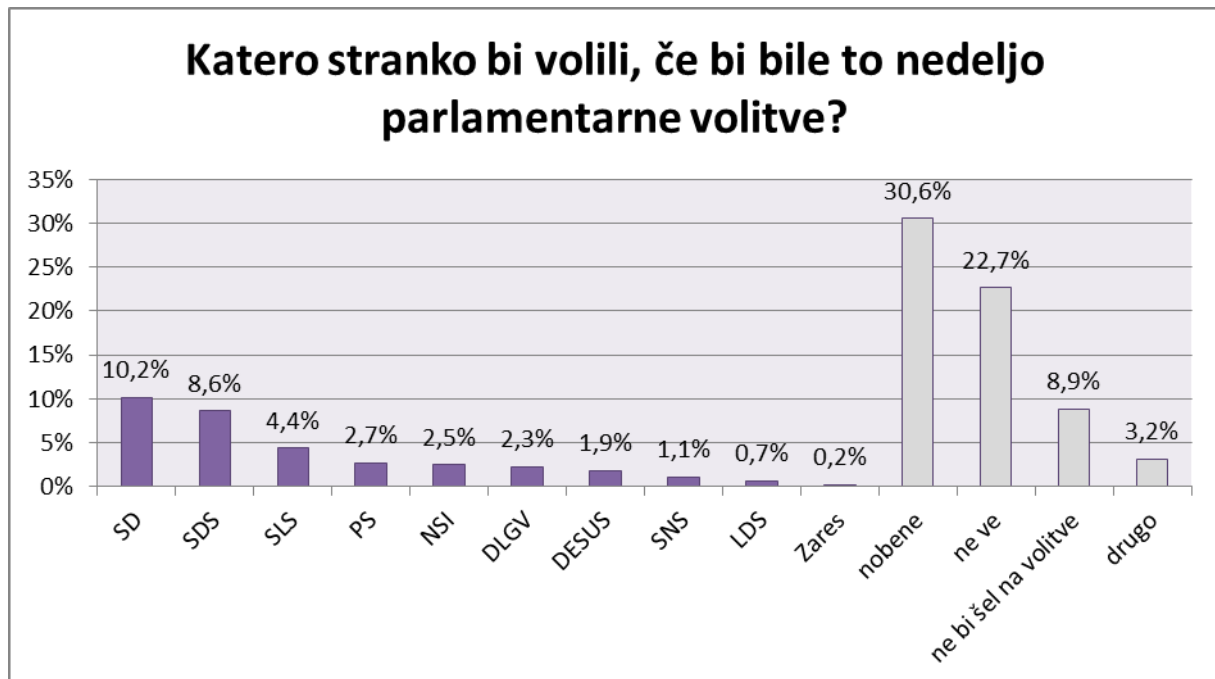
3.2.2 Aktualna politična situacija

"Ali podpirate sedanjo vlado?"

Skoraj 80% vprašanih ne podpira sedanje vlade. Med tistimi, ki jo podpirajo (14,6%), je nekoliko več starejših in moških.

"Katero stranko bi volili, če bi bile to nedeljo parlamentarne volitve?"

Če bi bile to nedeljo parlamentarne volitve, največ vprašanih (30,6%) ne bi volilo nobene stranke, 22,7% ne ve, koga bi volili, 8,9% pa ne bi šlo na volitve. Tako v tem trenutku nobeni od strank svojega glasu ne bi dalo 62,2% vprašanih. Med njimi je več takšnih iz urbanih območij, mladih ali srednjih let, Sicer bi se jih največ odločilo za stranko SD (10,2%), nekoliko manj pa za SDS (8,6%).

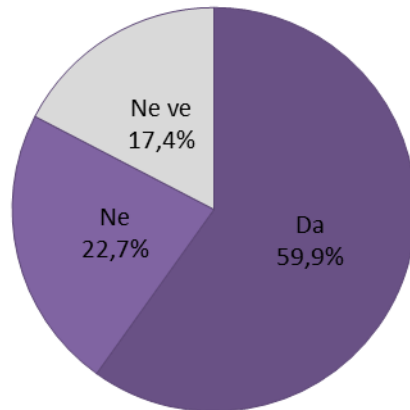
SDS-u bi svoj glas pogosteje dali anketiranci iz ruralnih območij in starejši, SD-ju pa bolj izobraženi.

"Je poročilo Komisije za preprečevanje korupcije o premoženjskem stanju Janeza Janše in Zorana Jankovića po vašem mnenju popolnoma objektivno in točno v svojih navedbah?"

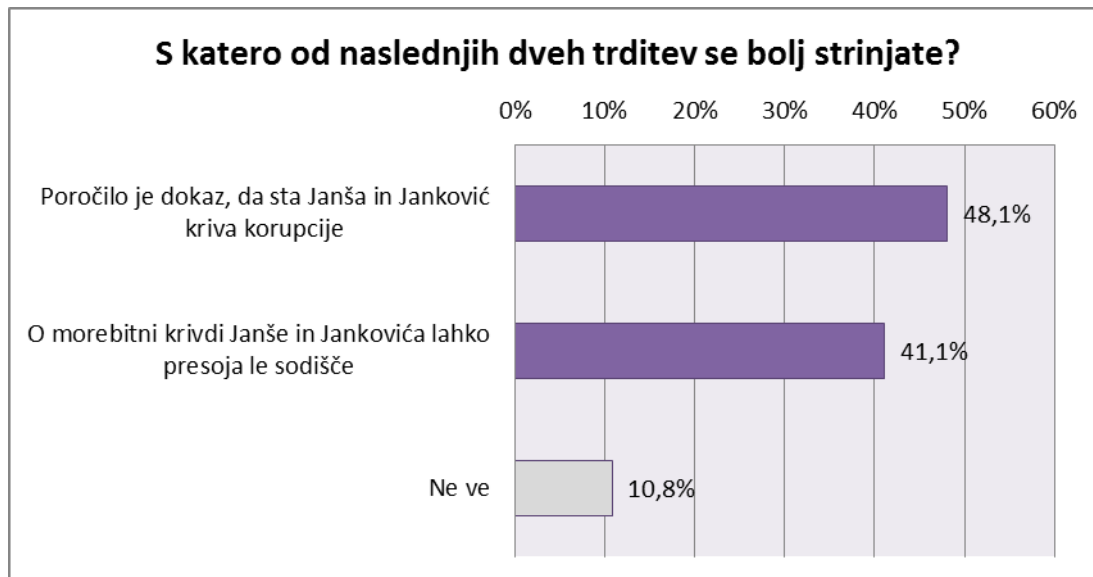
Skoraj 60% vprašanih meni, da je poročilo Komisije za preprečevanje korupcije o premoženjskem stanju Janeza Janše in Zorana Jankovića popolnoma objektivno in točno v svojih navedbah, 22,7% pa se s tem ne strinja.

Da so ugotovitve Komisije točne, so pogosteje mnenja prebivalci urbanih območij, z višjo ali poklicno izobrazbo in z višjimi dohodki.

Je poročilo Komisije za preprečevanje korupcije o premoženjskemu stanju Janeza Janše in Zorana Jankovića po vašem mnenju popolnoma objektivno in točno v svojih navedbah?

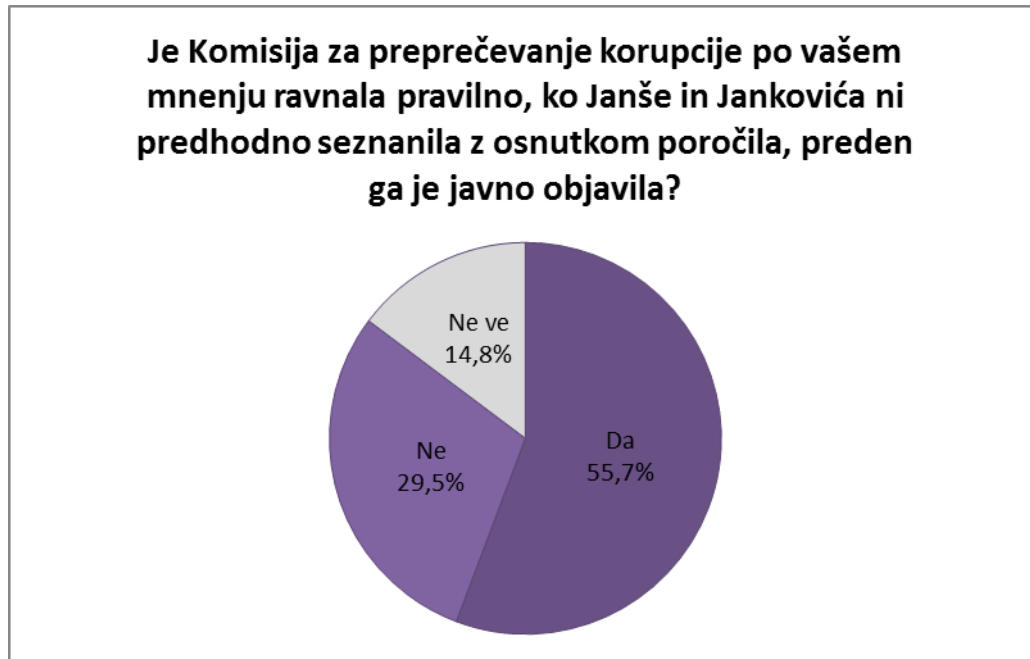
"S katero od naslednjih dveh trditev se bolj strinjate?"

Nekoliko več vprašanih se strinja s trditvijo, da je poročilo dokaz, da sta Janša in Jankovič kriva korupcije (48,1%) kot s trditvijo, da o morebitni njuni krivdi lahko presoja le sodišče (41,1%).

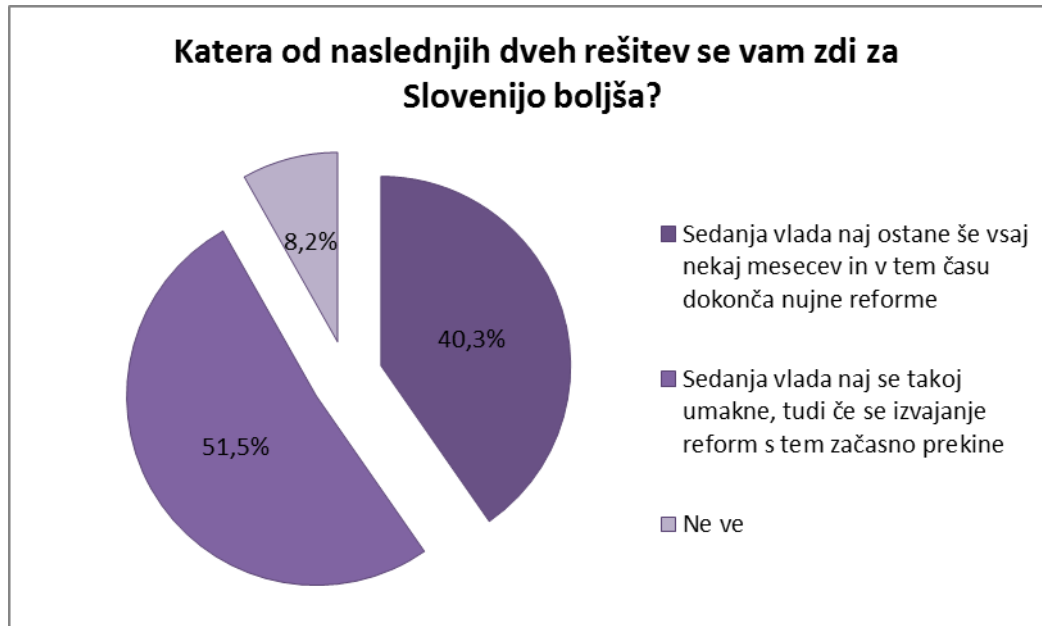
Statistično značilne razlike se pokažejo le glede na tip kraja bivanja, saj je iz ruralnega območja nekoliko več tistih, ki menijo, da o krivdi lahko odloča le sodišče, iz urbanega pa nekoliko več vprašanih odgovora na to vprašanje ne ve.

"Je Komisija za preprečevanje korupcije po vašem mnenju ravnala pravilno, ko Janše in Jankovića ni predhodno seznanila z osnutkom poročila, preden ga je javno objavila?"

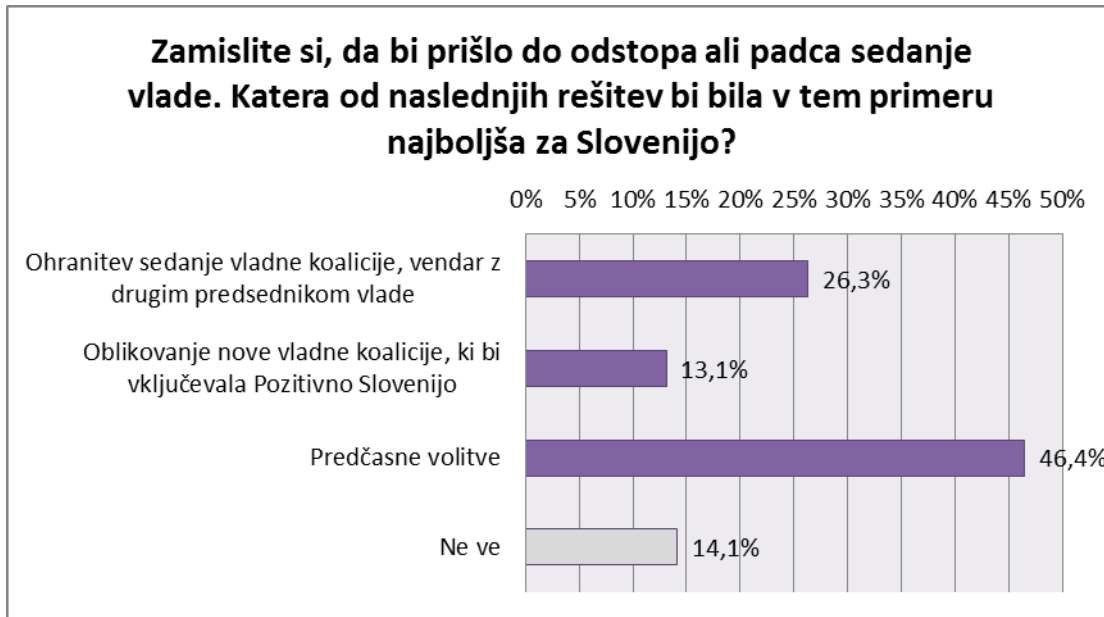
Več kot polovica (55,7%) vprašanih je mnenja, da je Komisija za preprečevanje korupcije ravnala pravilno, ko Janše in Jankovića ni predhodno seznanila z osnutkom poročila, preden ga je javno objavila, slabih 30% pa meni, da to ni bilo prav. Med slednjimi je več tistih, ki prihajajo iz ruralnega okolja in mladih do 27 let. Bolj izrazito pa se z dejanjem Komisije strinjajo tisti s srednjo izobrazbo in z dohodkom med 500 in 2000 €.

"Katera od naslednjih dveh rešitev se vam zdi za Slovenijo boljša?"

Nekoliko več kot polovica vprašanih je mnenja, da je najboljša rešitev, da se sedanja vlada takoj umakne, tudi če se izvajanje reform s tem začasno prekine (51,5%). Da naj sedanja vlada ostane še vsaj nekaj mesecev in v tem času dokonča nujne reforme, pa meni 40,3% anketirancev.

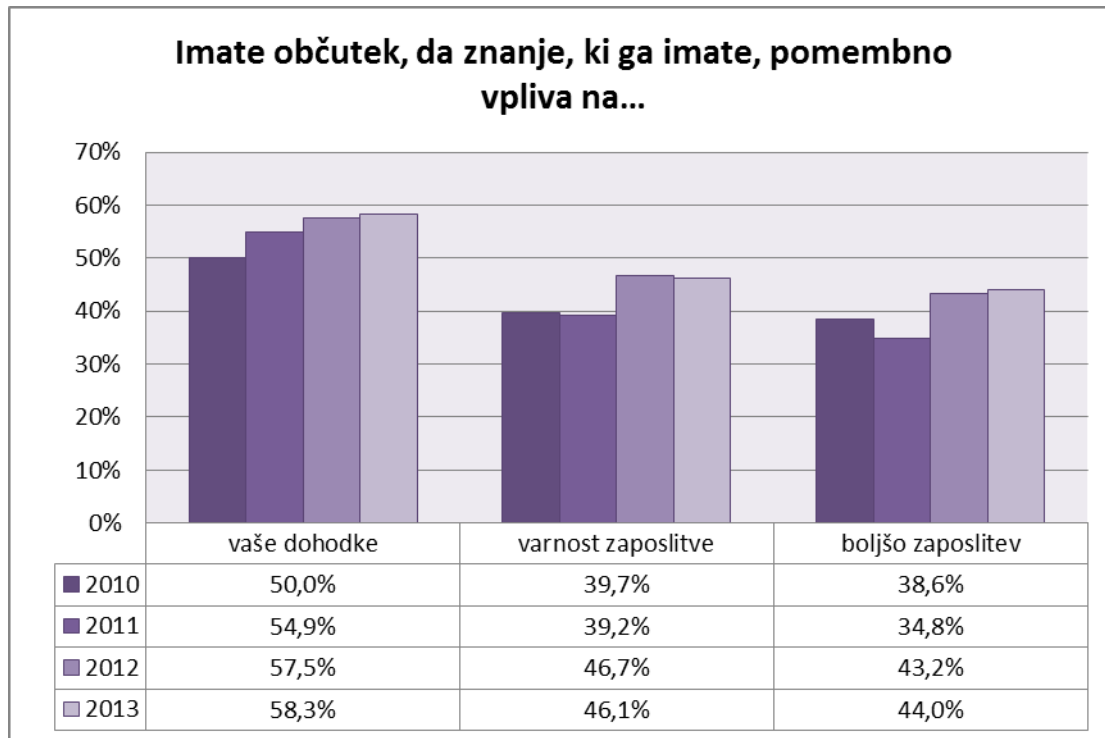
"Zamislite si, da bi prišlo do odstopa ali padca sedanje vlade. Katera od naslednjih rešitev bi bila v tem primeru najboljša za Slovenijo?"

Večina vprašanih (46,4%) meni, da so za Slovenijo najboljša rešitev po odstopu ali padcu vlade, predčasne volitve (46,4%). Temu sledi z 26,3% odgovor »ohranitev sedanje vladne koalicije, vendar z drugim predsednikom vlade«.

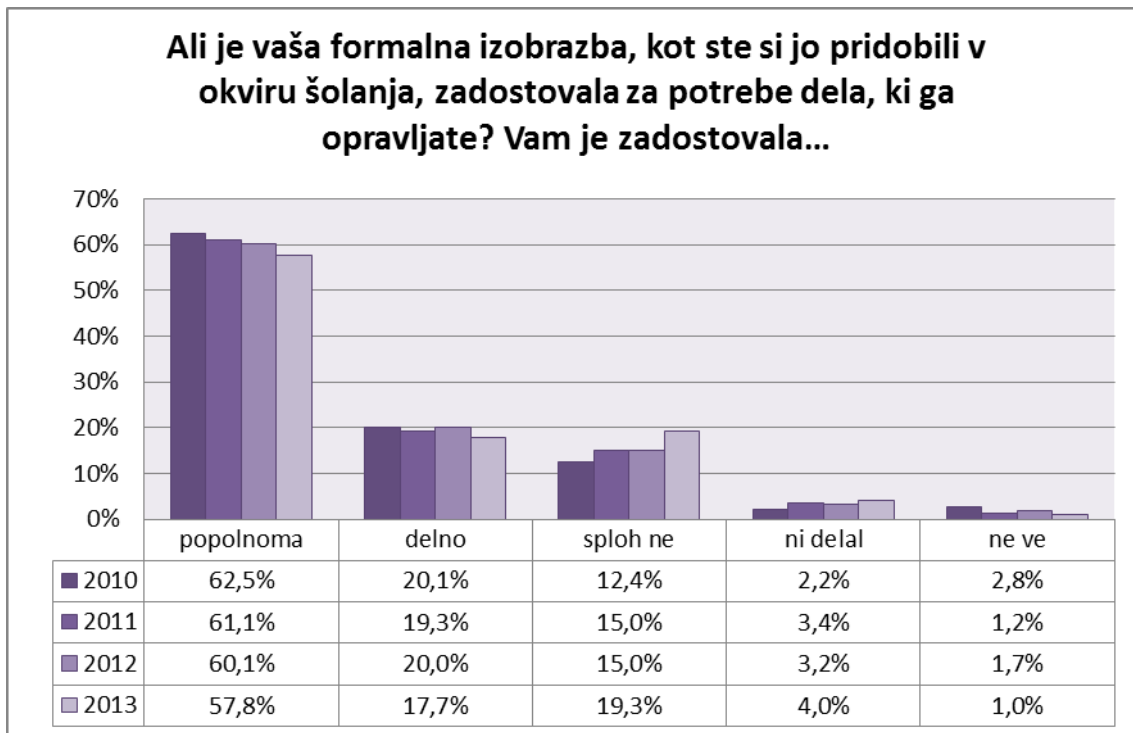
3.2.3 Družba znanja - medletna primerjava

»Imate občutek, da znanje, ki ga imate, pomembno vpliva na...«

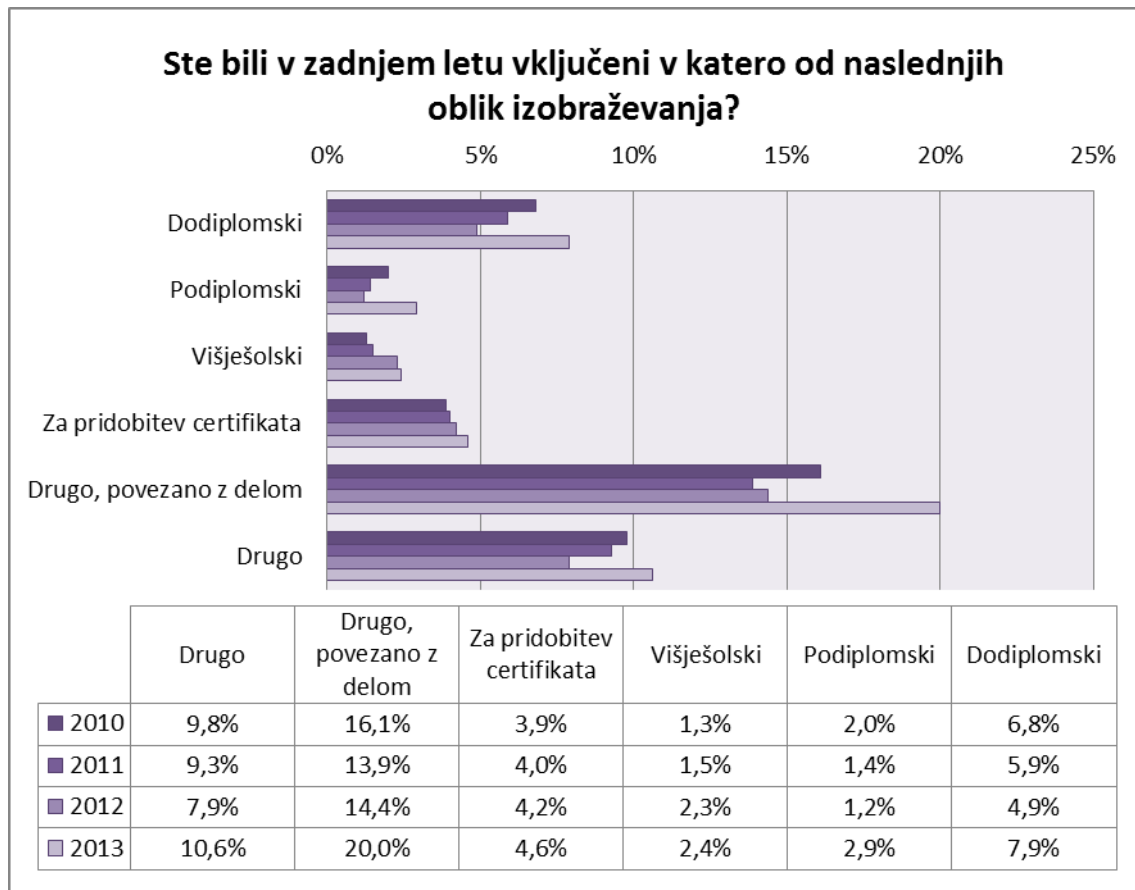
V primerjavi z lanskim letom se je še nekoliko okrepilo mnenje vprašanih, da znanje, ki ga ljudje imajo, pomembno vpliva na dohodke in možnosti za boljšo zaposlitev.

"Ali je vaša formalna izobrazba, kot ste si jo pridobili v okviru šolanja, zadostovala za potrebe dela, ki ga opravljate (oziroma dela, ki ste ga nazadnje opravljali)? Vam je zadostovala..."

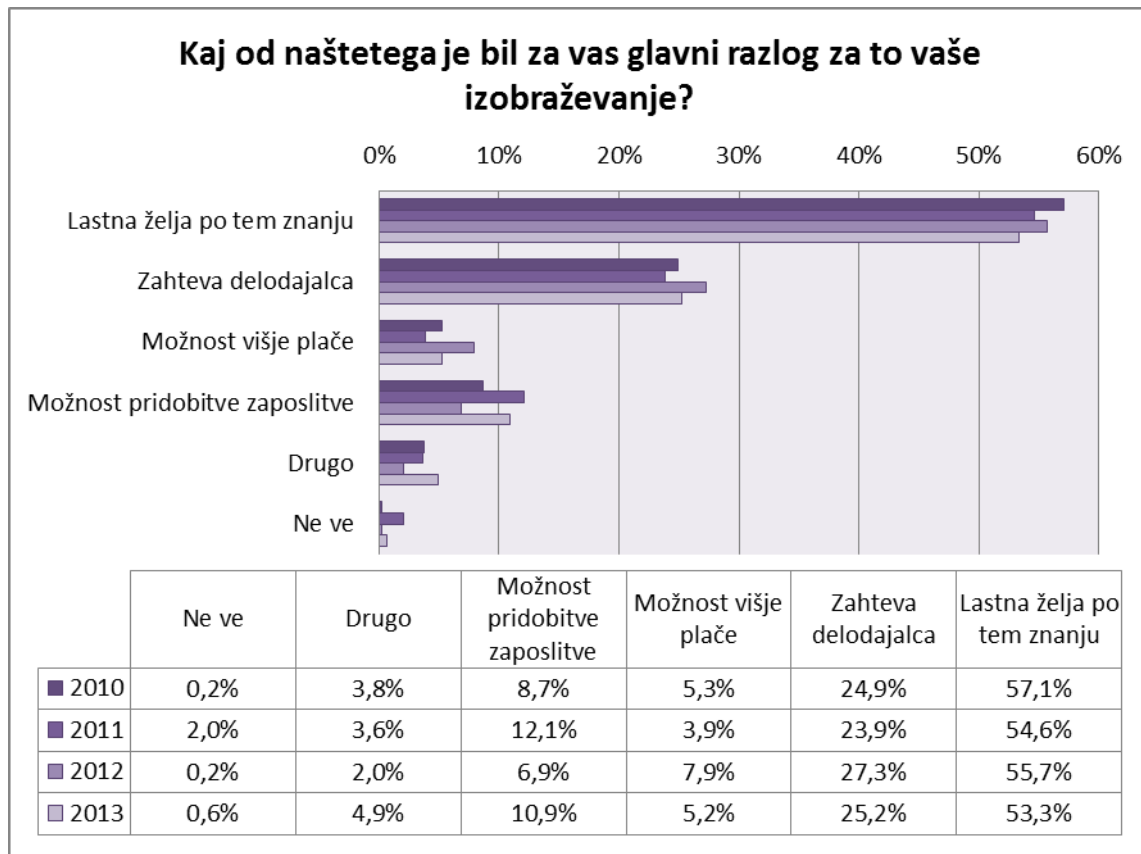
Skozi opazovana leta lahko zaznamo postopen trend nižanja zadostnosti formalne izobrazbe za potrebe dela, ki ga opravljajo anketiranci. Letos se je, v primerjavi z lanskim letom, predvsem povečal delež odgovorov »sploh ne« (razlika znaša 4,3%).

"Ste bili v zadnjem letu vključeni v katero od naslednjih oblik izobraževanja?"

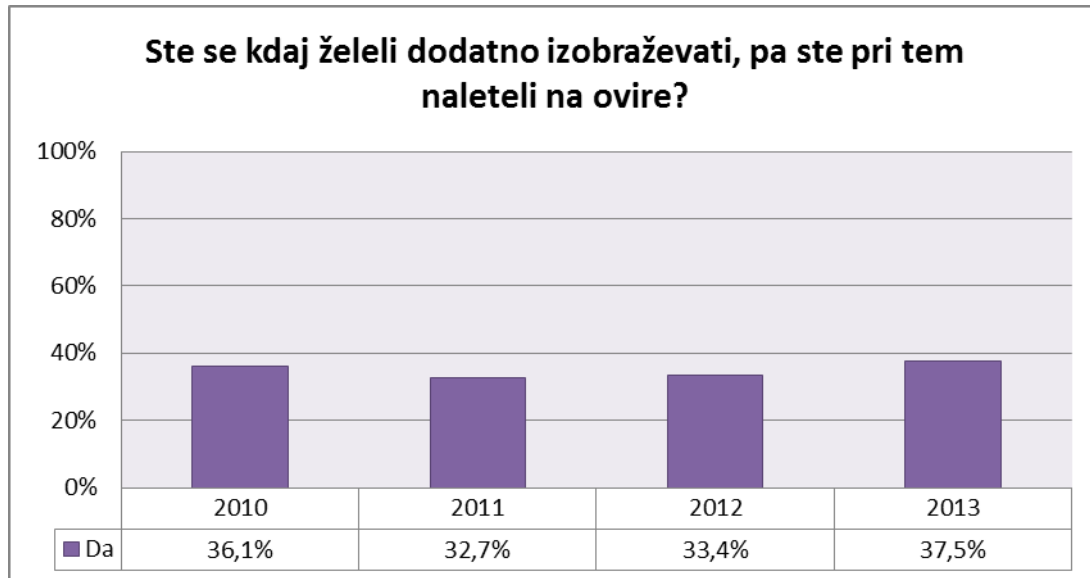
Pri vseh oblikah izobraževanja lahko letos zaznamo velik porast, največ pri izobraževanju povezanim z delom (od lani za 5,6%). Nekoliko večja razlika se pokaže tudi pri dodiplomskem izobraževanju in drugih oblikah izobraževanj.

"Kaj od naštetega je bil za vas glavni razlog za to vaše izobraževanje?"

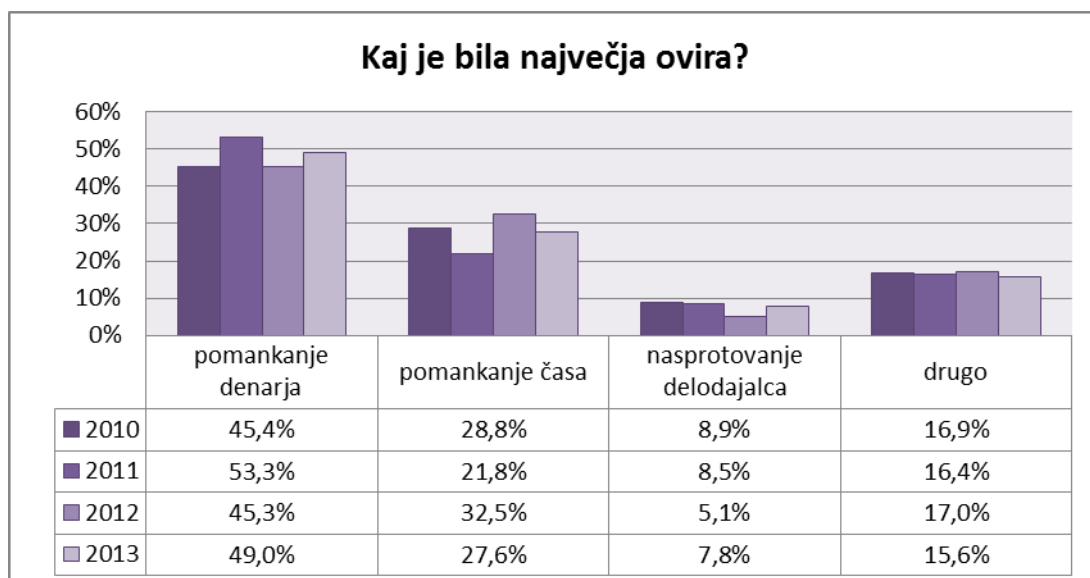
Glede na prejšnja leta se je povečal delež tistih, ki si z novim znanjem želijo pridobiti večje možnosti za zaposlitev in tistih, ki imajo za izobraževanje kak drug razlog. Porazdelitev odgovorov je letos bolj kot lanskim, podobna tistim iz leta 2011.

"Ste se kdaj želeli dodatno izobraževati, pa ste pri tem naleteli na ovire?"

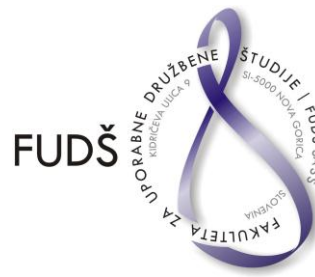

Glede na prejšnja leta ni statistično značilnih razlik pri ovirah za dodatno izobraževanje.

"Kaj je bilo največja ovira?"

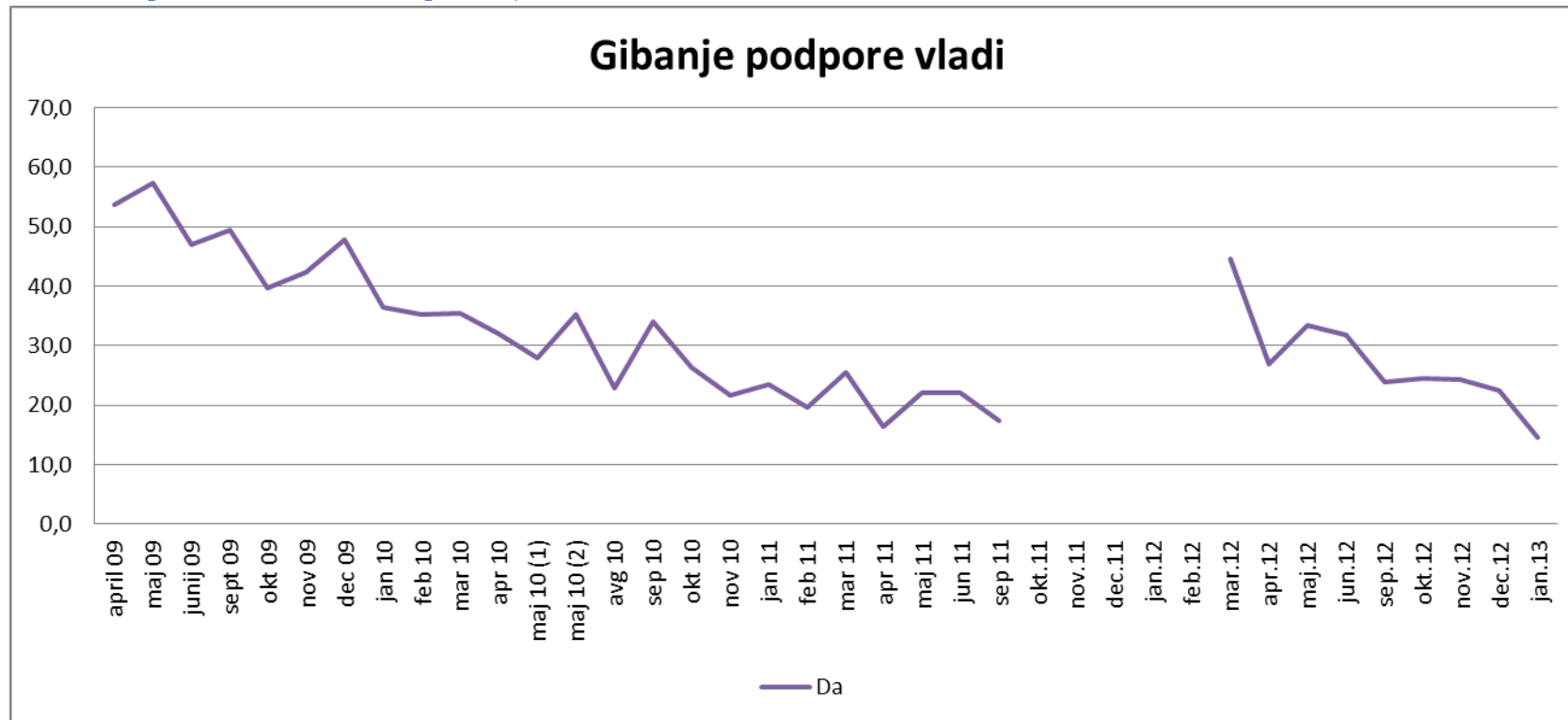

V primerjavi s prejšnjimi leti razlike v odgovorih niso statistično značilne.

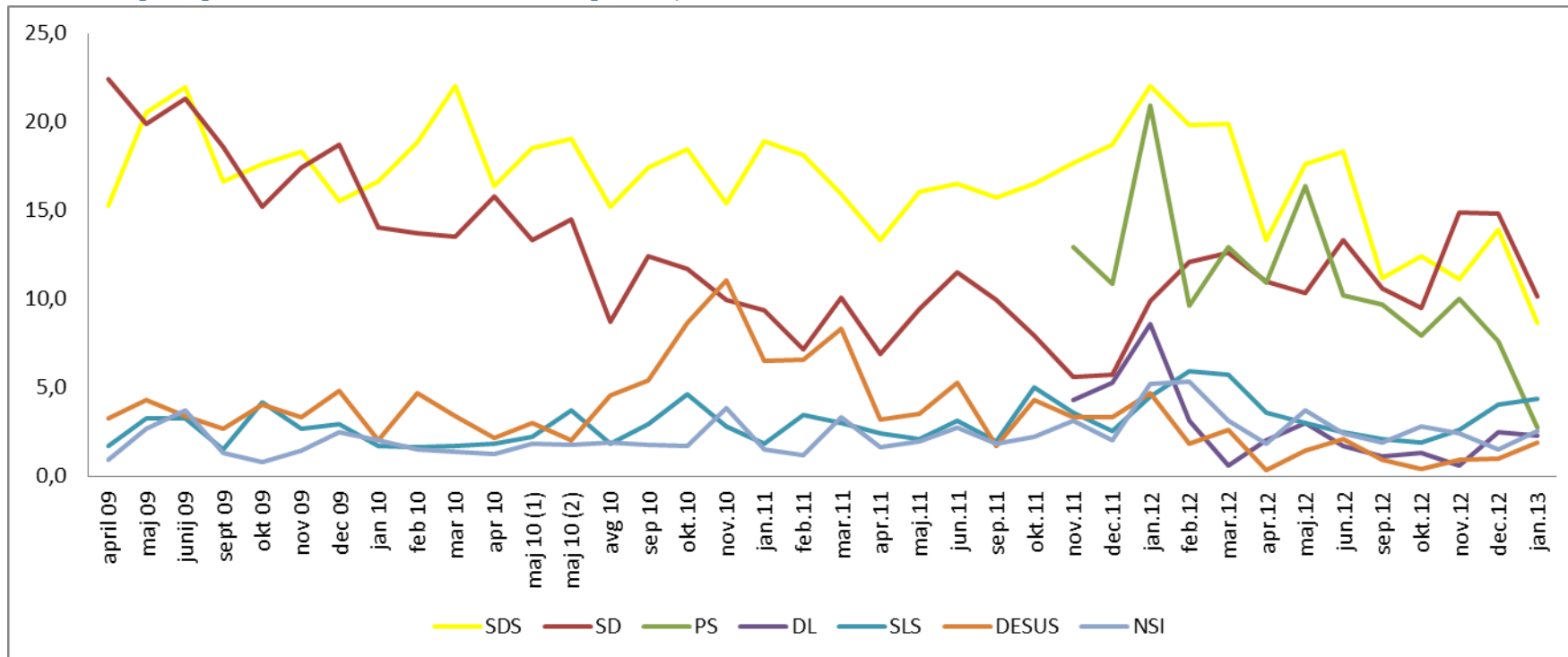
FAKULTETA ZA
UPORABNE DRUŽBENE ŠTUDIJE
V NOVI GORICI
SCHOOL OF ADVANCED SOCIAL STUDIES

3.2.4 Podpora vladi - medletna primerjava

Od sestave nove vlade pa do danes je podpora padla iz 44,6% na 14,6% vprašanih podpornikov.

3.2.5 Podpora političnim strankam - medletna primerjava

Podpora strankam na sploh je upadla. SD ohranja prvo mesto, na katerem je zadnje tri mesece, podpora SDS že ves čas, odkar vodi vlado, kaže negativen trend (podobno kot SD v času njenega vodenja vlade), vendar se njen zaostanek na vodilno SD ne povečuje. Od novembra je najbolj izrazito upada podpora PS. Podpora DL je na podobni ravni kot v začetku decembra, od oktobra raste podpora SLS, DeSUS pa se po dnu, ki ga dosegel oktobra lani, spet postopno pobira. Podpora NSi ostaja stabilna.

- višješolski študij	1 DA	0 NE
- usposabljanje za pridobitev certifikata o poklicni kvalifikaciji	1 DA	0 NE
- v dopolnilno izobraževanje, povezano z delom, ki ga opravljate	1 DA	0 NE
- v drugo dopolnilno izobraževanje	1 DA	0 NE

4. (za tiste, ki so izbrali odgovor DA pri vsaj eni od možnosti): Kaj od naštetega je bil za vas glavni razlog za to vaše izobraževanje?

1 Lastna želja po tem znanju

2 Zahteva delodajalca

3 Možnost višje plače

4 Možnost pridobitve zaposlitve

5 Drugo (ne beri)

6 Ne vem (ne beri)

9 V zadnjem letu ni bil vključen v nobeno obliko izobraževanja

5. Ste se kdaj želeli dodatno izobraževati, pa ste pri tem naleteli na ovire?

1 Da

2 Ne

6. (Če izbere odgovor 1 Da): Kaj je bilo največja ovira?

1 Pomanjkanje denarja

2 Pomanjkanje časa

3 Nasprotovanje delodajalca

4 Drugo

10. Ali podpirate sedanjo vlado?

1 Da

2 Ne

3 Ne vem

11. Katero stranko bi volili, če bi bile to nedeljo parlamentarne volitve?

12. Je poročilo Komisije za preprečevanje korupcije o premoženjskemu stanju Janeza Janše in Zorana Jankovića po vašem mnenju popolnoma objektivno in točno v svojih navedbah?

1. Da

2. Ne

9. Ne vem, b.o.

13. S katero od naslednjih dveh trditev se bolj strinjate?

1 Poročilo je dokaz, da sta Janša in Janković kriva korupcije

2 O morebitni krivdi Janše in Jankovića lahko presoja le sodišče

9. Ne vem, drugo, b.o.

14. Je Komisija za preprečevanje korupcije po vašem mnenju ravnala pravilno, ko Janše in Jankovića ni predhodno seznanila z osnutkom poročila, preden ga je javno objavila?

1. Da
2. Ne
9. Ne vem, b.o.

15. Katera od naslednjih dveh rešitev se vam zdi za Slovenijo boljša?

- 1 Sedanja vlada naj ostane še vsaj nekaj mesecev in v tem času dokonča nujne reforme
- 2 Sedanja vlada naj se takoj umakne, tudi če se izvajanje reform s tem začasno prekine
9. Ne vem, b.o.

16. Zamislite si, da bi prišlo do odstopa ali padca sedanje vlade. Katera od naslednjih rešitev bi bila v tem primeru najboljša za Slovenijo?

- 1 ohranitev sedanje vladne koalicije, vendar z drugim predsednikom vlade
- 2 oblikovanje nove vladne koalicije, ki bi vključevala Pozitivno Slovenijo
- 3 predčasne volitve
9. Ne vem, b.o.

17. spol

18. Stopnja izobrazbe

19. leto rojstva

20. Ali prejimate kakršenkoli mesečni dohodek? Če ga, ali znaša ta dohodek, če upoštevate, vse vaše prejemke...?

1 Pod 500

2 500-1000

3 Nad 1000-2000

4 Nad 2000

5 Nima dohodkov

9 b.o.